

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre ..... 10 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva.
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva.
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 33. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1914. február 11

A választókerületek új beosztása.

A választójogról szóló törvénynek szerves kiegészítése a kerületek új beosztása. A legjobb választójogi reform sem ér semmit, ha a kerületek célszerűtlen beosztása ellentétben áll a választójogi törvénnyel.

A kerületek új beosztásának csak legtagabb kerületeit szabja meg a törvény; megnevezi a városi kerületeket, azok számát városonként és a vidéki kerületek székhelyeit. A községek beosztását ellenben a belügyminiszterre bizza.

Az általános keretek ellen nem sok észrevételt lehet tenni. Nem lehet azonban elnyomni azt a megjegyzést, hogy a kerületek, vagyis a képviselők számának tervezett szaporítását fölöslegesnek tartjuk. Most is sok az olyan képviselő, a kinek honatjai működéséből semmi haszna az országnak. Inkább kevesebb képviselő, de legalább olyan kellene, a ki dolgozik is a parlamentben. Hogy pedig ráadásul a horvát képviselők számát is fölemelik: az egyenesen fényűzés.

Fölségesen szaporítják némely nemzetiségi vármegyék kerületeinek a számát is. Erre éppen semmi szükség sem volt, kivált abban a beállításban, hogy más oldalról magyar megyéknek az eddiginél kevesebb képviselőt juttatnak.

Általánosságban a javaslat helyes nyomokon indul el, de a magyarság jogos igényei szempontjából még igazításra szorul.

*

A képviselőház ülésén Rakovszky Iván előadó már beterjesztette a közigazgatási bi-

zottság jelentését a választókerületek új beosztásáról. Ennélfogva semmi akadályja nincs annak, hogy a jövő héten már kitűzze a Ház napirendjére a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslatot. Ez minden valószínűség szerint meg is fog történni. A javaslat tárgyalásánál a függetlenségi párt elnökei tanácsának tegnapi határozatához képest jelen lesz majd az ellenzék is, a vita tehát, amely a kerületek új beosztása körül meg fog indulni, bizonyára hosszú lesz.

A nemzeti munkapárt részéről a javaslattal szemben jelentős kifogások nem fognak elhangzani. A képviselőház múlt ülése után az erdélyi kerületekből megválasztott munkapárti képviselők együtt maradtak a Házban és barátságos eszmecsere folytattak a miniszterelnökkel és a belügyminiszterrel az erdélyi kerületek új beosztásáról. Ez alkalommal természetesen kérdést intéztek a miniszterelnökhöz az oláhokkal folytatott tárgyalás ügyében is.

Tisza István gróf miniszterelnök erre megismertette a képviselőkkel az erdélyi kerületek beosztás nemzetiségi vonatkozásait. Elmondta, hogy az összes erdélyi kerületek között csak hat lesz olyan, a melyben a románok oly tömör többséget alkotnak, hogy ott más, mint oláh nemzetiségi képviselőt aligha fognak megválasztani, ha csak a románok időközben föl nem adják külön nemzetiségi párt szervezetüket. Ez a hat kerület mindegyikére oly képviselőt küld a Házba, a kinek személyét a kerület maga fogja kiválasztani. Van ezenkívül még négy oly kerület Erdélyben, az új beosztás szerint, a melyben az oláhok szintén nagy többségben vannak, ezek a kerületek azonban a magyarság részére esetleg megnyerhetők lennének.

Az erdélyi képviselők teljes megnyugvással fogadták a miniszterelnök kijelentéseit, de két kerületre nézve, nevezetesen, a hunyadmegyei brádi és az alsófehérmegyei magyarigeni kerületre nézve bizonyos kívánságokkal állottak elő. Ezek a kívánságok arra vonatkoztak, hogy bizonyos községeknek ezekhez a kerületekhez való csatolásá-

val az illető kerület tervezett beosztásán változtatás történjék.

Tisza István gróf készségesen megígérte, hogy ezeket a kívánságokat új megfontolás tárgyává teszi és ezzel kapcsolatban újabb jelentéstételre fogja fölszólítani Hunyad és Alsó-Fehér vármegyék főispánjait.

Az erdélyi képviselők ezt a nyilatkozatot is megnyugvással vették tudomásul.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 10.

Szász Károly elnök az ülést 11 órakor nyitja meg és megemlékezik Beöthy Pál anyjának haláláról, Beöthy Algernonnéről, igazi részvétét fejezi ki és javasolja, hogy a jegyzőkönyvben adjanak ennek kifejezést.

Bejeleníti ezután, hogy Ilosván Kubinyit megválasztották, majd hogy az összeférhetlenségi bizottság Bakó S. nem találta összeférhetetlennek.

Rakovszky Iván beterjeszti a választókerületek beosztásáról szóló bizottság jelentését.

Tisza István gr. törvényjavaslatot terjeszt be, hogy gr. Woracický Jánost és családját az örökös főrendek közé vegyék fel.

Napirend.

Pirkner János előadó ismerteti a vizügyi javaslatot és a Ház 3-szori olvasásban elfogadja ezt.

Hantos Elemér előadó ismerteti a váltó javaslatot. A váltójognak nemzetközi egyeztetése szükséges, mert az nemzetközi fizető eszköz és egységes szabályok kellene, ha nem akarjuk, hogy a gazdasági életünk nagy károkat szenvedjen. Egyes módosításokat ajánl hozzá.

Nagy Ferenc szól, hogy a különböző rendszerek mennyire nehezítik a forgalmat s nekünk kár volt a mi régi jó rendszerünk-től eltérve elfogadni a németet, melyet ők maguk is rossznak látnak.

Szabó István (nagyatádi) arról szól, hogy az egyszerű emberek, a nép nem ismeri a váltó mivoltát, sulyos következmé-

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszárnya-tér 7. szám. (Pankolics-telep)

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket rak-táron tartunk. — Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínén is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. — Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

nyeit. A kormánynak a gazdasági egyesületekkel kellett volna érintkezést keresni, hogy megismertessék a váltó mibenlétét és minden csinja-binját a kis emberekkel. Ez hiba és mulasztás volt s szeretné, ha felfüggesztenék a tárgyalást és megkérdeznék a gazdasági egyesületeket. Amennyiben ezt nem teszik, nem fogadja el a javaslatot.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Gróf Pejacsevich Márkus a horvátok nevében köszönetet mond a miniszternek, hogy tekintetbe vette a horvátok kívánságait.

Balogh Jenő igazságügyminiszter elfogadja azokat a módosításokat, amelyeket Hantos Elemér ajánlott a bizottság nevében. A kisgazdák érdekeit és kívánságait szíven viseli és a visszaéléseket a melyeket tapasztal, minden törekvésével meg fogja szüntetni.

A javaslatot ezután általánosságban elfogadták.

A részleteknél Hantos Elemér megtette módosításait.

Balogh Jenő igazságügyminiszter felszólalása után a részleteket az igazságügyi bizottság szövegezésében elfogadták.

Az ülés 2 órakor véget ért.

A zsidók Romániában

Magyarországon, ha valaki nem nyilatkozik a zsidóságról hízogően, vagy rá mer mutatni minden tulás vagy ellenszenv nélkül a zsidóság gyakran tapasztalható hibáira, mindjárt tele vannak a szemita lapok a jeremiádokkal s antiszemitizmust kiabálnak. A valóságban pedig egy nemzet sincs, amely annyi elnézéssel lenne a zsidóság hibáival szemben s olyan toleranciát tanusítana irántuk, mint Magyarország. Egyik fővárosi lap most eikket ír, hogy miként védekezik Románia a zsidókkal szemben.

Romániában negyedmillió zsidó lakik. Nem teljesíthetnek semmiféle nyilvános funkciót, nincs költözködési szabadságuk; falvakban, kis városokban tilos megtelepedniök; nem lehetnek ügyvédek, gyógyszerészek, vasuti alkalmazottak.

Az állami iskolák zárva maradnak előttük, csak ha hely marad, de akkor is óriási díj mellett veszik fel őket.

A zsidó nem választó, nem is választható, még a kereskedelmi kamarákban és ipartestületekben sem.

A katonaságnál még káplárok sem lehetnek.

A falukban azért nem telepedhetnek le, nehogy kiuzsorázzák a parasztot. Hogy ebben sok igazuk van, arra Magyarországon is van példa.

A cikk szerint a román türelmetlenségnek leghevesebb szítói a magyarországi románok.

Mint kereskedősegédet is csak úgy alkalmazhatják Romániában a zsidót, hogy három keresztény alkalmazott mellett szabad egy zsidót alkalmazni. Ilyen üzlet pedig kevés van Romániában.

Mikor kiakartak vándorolni, eltiltották a kivándorlásukat.

Ideális terv.

Az ipari és kereskedelmi intézmények együttes elhelyezése.

Nagyszabásu terv merült fel a nagyvárosi ipartestület vezetőtagjainak körében.

Az utóbbi időben a nagyvárosi ipartestület, az Asztaltársasággal karöltve, agilis munkát fejt ki az iparos érdekek, a helyi ipar fejlesztése, nagyszabásu, fontos ipari kérdések előbbrevitele körül.

Már régebbi keletű az a törekvés, hogy a nagyvárosi ipartestület jelenlegi régi testületi házáat teljesen átépítsék modern ipar-palotává, ahol az ipartestület hivatalos helyiségén kívül modern vendéglő, szálloda, stb. lenne.

Az újabb terv kapcsolatos a tervezett áruacsarnok ügyével. Az ipartestület tudvalevőleg a Nagypiac-téren kért az áruacsarnok részére területet.

A kedvezőtlen gazdasági viszonyok folytán az áruacsarnok ügyét félretették jobb időkre, annál is inkább, mert csak kölcsönből lehetne az áruacsarnok létesíteni.

Az a terv merült fel most, hogy ha a város rendelkezésre bocsátaná a Nagypiac-téren az ipari áruacsarnok részére szükséges területet, ezen a helyen nagyszabásu két-vagy háromemeletes palotát építenének és pedig úgy, hogy az épület alapsora (pincéje) teljesen az ipari áruacsarnok helyiségeit, raktárait, elárusítóhelyeit stb. foglalná el, igénybe véve a közegészségügyi felszereléseket, az épület teljes tisztántartása érdekében.

Ettől teljesen elkülönítve lennének az emeleti részek kiépítve.

Itt összpontosítani óhajtanák az összes ipari és kereskedelmi intézményeket, nevezetesen az ipartestület hivatalos helyiségeit, az Ipartestületi Hitelszövetkezet, megfelelő hivatali helyiséget nyerne a Kereskedelmi és Iparkamara, esetleg a Munkás Betegsegélyező Pénztár, az Iparoskör, végül pedig kényelmes otthont lenne a Kereskedelmi Csarnok, amelynek ez év őszétől kezdve úgy is ki kell költözni saját házából, mert a Csarnok jelenlegi helyiségeiben kereskedelmi leányiskolát helyeznek el.

Tagadhatatlanul ideális eszme, amely ha tényleg kivitelre kerülne, ritkítaná párját messze földön.

Rövid egy-két év alatt nem is vihető keresztül, de azért nem lehetetlen, hogy egyetértő erős akarattal valóvá válhat a dolog.

Megnehezíti a kérdés megoldását, hogy a mai piaci helypénz kérdését tisztázni kell; a kamarának nemrégén épített székházában van a jelenlegi viszonyoknak megfelelő helyisége, végül pedig azon körülmény, hogy az ipari áruacsarnoknak még ma sok ellenzője van éppen a piacot igénybevevő iparosok között.

Mit tárgyal a törvényhatóság?

A városi közgyűlésen.

Nagyváros város törvényhatósági bizottsága holnap délután kezdi meg feburár havi közgyűlését.

A tárgysorozatból ítélve, ezuttal is olyan hosszú tárgyalásra van kilátás, hogy bajos volna előre megjósolni, mikor lesz vége. Az érdekes, nagyfontosságú kérdések egész halma kerül a törvényhatóság elé.

Mindjárt a gyűlés elején politikára van kilátás. Pestvármegye tiltakozó feliratot küldött a kormányhoz s ennek a pártolását kéri Nagyvárosától. A tanács napirendre térést indítványoz. Egy kis parázs politikai vita bizonyosan kerekedik e tárgy körül.

A legfontosabb dolog lesz a folyó évi költségvetés, amely más viszonyok között is tetemes időt vesz igénybe, most pedig óriási vitára van kilátás. Egyes városatyák már előre rebesgetik, hogy a legtöbb tételhez hozzászólnak. Annyi bizonyos, hogy legalább egy teljes délutánt igénybe vesz a költségvetés tárgyalása. És ez helyes is, mert a költségvetésen nyugszik a város egész háztartása. Csak azután a kifejlődött vita ne hiábavaló szószaporítás, hanem a tárgy fontosságához méltó nivós vita legyen.

Tárgyalásra kerülnek a telekfelosztásra vonatkozó összes beadott kérvények. Tekintettel arra, hogy a telekparcellázások jó részét nem annyira a város érdekeit, mint inkább az illető parcellázók vagyoni érdekeit szolgálják, s közelről érintik a város jövő fejlődését, helyén való, ha a törvényhatóság szigorú elbírálás alá veszi ezeket a kérvényeket s csak a város érdekeit tartja szem előtt a kérdés elbírálásánál.

Bekerül a törvényhatóság asztalára az új vágóhid építésének ügye, kapcsolatban Székely Sándor biz. tag indítványával.

Tárgyalás alá jönnek még: a jéggyár bérbeadása, Nagyvároson egy dologház felállításának kérdése, a vízvezetési és csatornázási szabályrendeleteknek módosítása stb.

A közgyűlés tárgysorozata különben a következő:

1. Polgármester havi jelentése.
2. A m. kir. Belügyminiszter a pénztári tisztii állás szervezése tárgyában hozott kgy. véghatározatot jóváhagyva visszaküldi.
3. A m. kir. Belügyminiszter a sütőműhelyekről alkotott szabályrendeletet jóváhagyási záradékkal el látva leküldi.
4. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye törvényhatósága és az Erdélyi Közművelődési Egyesület a román paktum tárgyában kelt tiltakozó határozatát megküldi.
5. A tanács a város házipénztára és az abban kezelt alapok és alapítványok 1914. évi költségvetését beterjeszti.
6. A tanács javaslata a városi tisztviselők és alkalmazottak, valamint a tanszemélyzet részére drágasági pótlék megszavazása iránt.
7. A tanács az üzletvezetőségi tisztviselők és alkalmazottak részére adandó lakbérpótlék ügyében javaslatot tesz.
8. A tanács az üzletvezetőség hivatalos helyiségeinek bérletére vonatkozólag a máv. igazgatóságával

Győződjön meg róla, hogy a

Kolozsvári „Kristály“ Gőzmosógyár

FEST TISZTIT MOS A LEGSZEBBEN.

Az ország több mint negyven nagyobb városában képviselve.

FONTOS! Nagyvárosi fiók: Zöldfia-utca. Weisz Bernáttal szemben.

megkötött szerződést betérjeszti. 9. A tanács az üzletkezelőség részére megvett ingatlan használatára vonatkozó szerződést betérjeszti. 10. A tanács javaslata a városházán egy személyfelvonó elkészítése tárgyában. 11. A tanács jelentése a Rákóczi-ut, Szent János-utca és Bémer-tér aszfalt burkolata ügyében. 12. A tanács javaslata kapcsán az előző évben beadott telekfelosztási kérvényeket betérjeszti. 13. A tanács a nagyváradi Áru-raktár r.-t. területhasználati ügyében megkötött szerződést javaslata kapcsán betérjeszti. 14. A tanács javaslata a Szent László járványkórház részére egy beteg-szállító kocsit megrendelése tárgyában. 15. A tanács javaslata a rendőrség részére egy automobil beszerzése tárgyában. 16. A tanács az új vágóhid ügyében Székely Sándor t.biz. tag által beadott indítványt javaslata kapcsán betérjeszti. 17. A tanács javaslata a városi jeggyár bérbeadása tárgyában. 18. A tanács Papolezy Ferenc főpénztárnoknak a nap-számbérek kifizetése körüli eljárás szabályozása tárgyában hozott tanácsi véghatározat ellen beadott felebbezését a pénzügyi bizottság véleménye kapcsán betérjeszti. 19. A tanács javaslata Ardos Frigyes főreáliskolai tanár kézügyességi tanfolyamának segélyezése tárgyában. A tanács javaslata a régi csendőrkisakola ügyében. 21. A tanács javaslata egy városunkban létesítendő dologház ügyében a m. kir. kormányhoz felirat intézése iránt. 22. A tanács javaslata honvédségi lőszerraktár létesítése tárgyában. 23. A tanács a közúti alaplóból tűzifa beszerzésére előlegként kiutalt 20.000 korona ügyében jelentést tesz. 24. A tanács a m. kir. belügyminiszter urnak a kivándorlás csökkentése tárgyában kelt rendeletét javaslata kapcsán betérjeszti. 25. A tanács javaslata az adófelsőzámlási bizottságba egy rendes és egy póttag megválasztása iránt. 26. A m. kir. iparoktatási főigazgató megkeresése a nagyváradi állami fa és fémipari szakiskola felügyelő bizottságába egy tag megválasztása iránt. 27. A tanács javaslata özv. Tóth Mné kegydíj iránti kérelme tárgyában. 28. A tanács javaslata özv. Windisch Mártonné kegydíj iránti kérelme tárgyában. 29. Tanács javaslata Szücs Dezső nyug. aljegyző kegydíj iránti kérvénye tárgyában. 30. A tanács javaslata a közpénzek elhelyezése tárgyában (névszerinti szavazás). 31. Kós László fogy. adóhiv. eljáró felebbezése a v. tanácsnak drágasági pótlék kiutalása iránti kérelmét elutasító véghatározata ellen. 32. Ginzery Kálmán szakdíjnok felebbezése az állásából történt elbocsátása tárgyában hozott polgármesteri véghat. ellen. 33. A tanács javaslata a vízvezetési és csatornázási szabályrendelet módosítása tárgyában. 34. A tanács a terhes szekerek közlekedéséről alkotott szabályrendeletet betérjeszti. A tanács a honvédtüzérlaktanya építési szerződést betérjeszti. 36. A tanács a Háromrőzsa épület bérletére vonatkozólag Viesay Testvérekkel megkötött szerződést betérjeszti. 37. A tanács a lóvásártéri koresma bérletére vonatkozólag Bux Jánossal megkötött szerződést betérjeszti. 38. A polgármester az 1913. és IV. negyedében megtartott váratlan pénztárvizsgálat jegyzőkönyvét betérjeszti. 39. A közigazgatási bizottság Réz Bertalan r.-felügyelő fegyelmi ügyében hozott jogerős véghatározatát megküldi. 40—43. Szabadságidő és fizetési előleg iránti kérelmek. 44. T. főorvos Khek Ferencné szülésznői oklevelét betérjeszti. 45. T. főorvos Szénás Károlyné szülésznői oklevelét betérjeszti.

Miről a törvényhatóság t. tagjait azzal értesitem, hogy a fent felsorolt tárgyak a közgyűlést megelőzőleg 24 órával hivatalos helyiségemben megtekinthetők.

Nagyvárad, 1914. február 6.

Bordó Ferenc,
főjegyző.

NÉMET CIGÁNYOK UJ EZÜSTPÉNZT GYÜJTENEK.

Panaszkodnak az üzletek.

*

Három cigány rövid néhány nap alatt általános felháborodást idézett elő a forgalmasabb üzletekben. Egy idősebb ember, egy fiatal suhanc és egy asszony a legrikítóbb ruhákban járják a várost s a legnagyobb rafinériával szedik össze az üzletek kasszáiban összegyűlt új ezüstpénzeket.

Emellett az is megesik, hogy a kasszából eltűnik 20—30 korona, nem éppen új pénz, mert mikor arra kerül sor, akkor, bizony nem nézik, hogy öreg forint-e vagy frissen csengő korona.

A rendőrségen panaszt tett az Adriamalom réti fiókraktára, hogy három németül beszélő cigány az üzletbe ment és vásárlások ürügye alatt lekötötték a személynézet figyelmét. Míg az egyik a liszt, a zab s a kenyér minősége felett vitatkozott, addig a másik váltogatott a kasszában s a kisasszonyt mindenféle gáncsolással zavarba hozta.

— Rosszul adott vissza, mondta németül.

De mert a kisasszony nem értette, odahívta az üzletvezetőt s míg ő egy pillá-

natra elfordult, a kasszában álló cigány megdézsmálta a pénztárt. Mikor a pénztárt átvizsgálták, kiderült, hogy tizenhárom korona hiányzik.

A feljelentés szerint a cigányok ragaszkodtak ahhoz, hogy nekik új ezüst pénzt adjanak vissza.

— Kell a klárisba a nyakamra, mondta az asszony s míg a kisasszony azzal bibelődött, hogy keresgélte az új pénzeket, az alatt a cigányok eltűntek több koronát.

Ugyanez az eset több üzletben megismétlődött és sehol sem akarták elvinni a vásárolt holmit, ha nekik új ezüstöt nem adtak. Janovits kereskedő is panaszkodott, hogy üzletében így akartak manipulálni a cigányok, de felesége, aki rájuk ismert, kikergette őket.

A rendőrség elfogta a hálózó cigányokat, akik a legártatlanabb arccal védekeztek. Szembesítették őket az Adriamalom kisasszonyával, Bencz Margittal, mire a cigányok azzal védekeztek, hogy nekik a kisasszony rosszul adott vissza.

A kihallgatások eredménye az lett, hogy a rendőrség szabadon eresztette a cigányokat, aminek a kereskedők nagyon fognak örülni.

A cigányok ellen csak kihágás miatt indul eljárás, valószínű, hogy már holnap kitoloncolják őket a városból.

Betyárvilág a vármegyében.

Borzalmas rablótámadások. — Elfogott utonállók.

Ugylátszik Biharvármegyében ismét felvirradt a szegénylegények napja. A rablótámadások napirenden vannak. A csendőrség évtizedek óta nem volt oly tulságosan igénybe véve a bünesetek nyomozásában, mint most van. Még a szalárdi járás véres rablótámadása dolgában lázasan folyik a csendőrség munkája és már is egyszerre két helyről is kapunk újabb rablótámadásokról tudósítást.

Az ujfalusi dárídó.

Magyari János berettyóújfalusi gazdának nagy tanyája van a község határában. Hétfőn este a gazda kiakart ruceanni egy kiesit és berándult Ujfaluba. Egy kurtakoresmában csakhamar talált vig cimborákat, akik egy asztalhoz ültek vele és éjfélidőig itogáltak az öreg gazda pénzéből. Ejjélfelkor már nem bírta a gazda az italt, haza akart menni. Mikor azonban az asztaltól felállott, megroskadott a lába és visszaesett a székre.

— Alaposan a fejembe szállt. Hé! Fiúk! Kisérjetez haza.

Három legény, akik eddig az öreggel mulattak, készségesen ajánlották fel segítségüket.

Az ittas társaság távozása után egy órával kétségbeesett kiáltozás verte fel Berettyóújfalusi utolsó házainak lakóit. Az előfutott emberek a holdvilágtól megvilágított utcán négy embert láttak, amint erősen dulakodtak. E közben folyton gyengülő hangon hallatszott a segélykiáltás. A támadók, mikor embereket láttak közeledni, futásnak eredtek.

Az esetet azonnal jelentették a rendőrségnek és csendőrségnek. Bagosy Mihály rendőrbiztos s egy csendőr-járőr a helyszínre siettek, ahol vértől boritva eszmé-

letlen állapotban találták Magyari János gazdát. A gazda fején hatalmas ütések, míg a nyakán fojtogatás nyomai látszottak. Zsebei ki voltak forgatva. Nyilvánvaló volt, hogy a gazdát kirabolták.

A megtámadott embert egyelőre lakására szállították a csendőrség pedig razziaát tartott. Feljárták Ujfalunak minden mulató helyiségét, azonban eredménytelenül. Végre egy zugkoresmába tértek be, ahol Papp Imre, Papp Ferenc és Tikász Lajos mulattak nők társaságában. A hangos cigánymuzsika egyszerre elhallgatott s a csendőrök igazolásra szólították fel a legényeket.

A három legény már az első kérdésre is zavaros választ adott, úgy hogy a csendőrség azonnal letartóztatta őket. A motozáskor a legényeknél 46 korona készpénzt találtak, melynek eredetéről nem tudtak felvilágosítást adni. A további kihallgatás alkalmával kiderült, hogy Tikászék verték le Magyari Jánost és őket rabolták is ki. A három legényt ma hozzák be az ügyészségre.

A komádi véres kosárvásár.

Tóth László köröstarjáni birtokos intézője a múlt héten esütörtökön Komádiba küldte Puj Péter nevű kocsisát, hogy ott a kosárfonó tanfolyam rendezőségétől szeeska szállításra alkalmas kosarakat vásároljon. A kocsis 300 koronát kapott erre a célra.

Puj a kosarakot meg is vásárolta és felrakodva utnak indult hazafelé. Az uton Köröznagyharsány előtt három vizesgyáni emberrel találkozott, akik gyalogosan baktattak a község felé.

— Fel vehetne kelmed! Szólította meg Pujt a három ember közül az egyik.

— Felférnek, hát nem bánom! — felelte Puj és helyet csinált maga mellett az utasoknak.

Körösnagyharsányban a legelső korema előtt megállottak és betértek „melegedni.” A koremban a két utas elvált Pujtól, aki azonban még nem akart menni. A harmadik utas erős pálinkát rendelt és folyton itatta a kocsis. Jó két órai koresmázás után ismét felültek a szekérre és megindultak a Cserepes-tanya felé, mely Körözstarján határában fekszik. Ettől kezdve hiába várták Pujt a kosarakkal, nem érkezett meg.

Vizesgyán felől az ugrai esendörjárőr igyekezett Nagyharsány felé. Az uton egy szekeret találtak, melyből a lovak ki voltak fogva és a kerekéhez voltak kötve. A kerekék is vastag kötelekkel voltak megkötve, úgy hogy meg sem lehetett mozditani. A szekéren a felismerhetetlenségig összezúrkálva, vértől borítva, félig ruhátlanul feküdt a kocsis.

A esendörökhöz csakhamar több járkelő érkezett, kik közül Máté György nagyharsányi legény felismerte a szekeret, meg a lovakat.

— Hisz ez a Cserepesre való szekér! Haza is hajtom, legalább nem megyek gyalog. Ajánlotta fel magát.

A lovakat befogták s az eszméletlen kocsis beszállították előbb Biharkeresztesre s azután indultak el a véres szekérral a Cserepes tanyára. Itt derült ki, hogy a kocsis tényleg odavál.

A körülmények vakmerő rablótámadásról tanuskodtak. A esendörök nyomban hozzá is fogtak a nyomozáshoz. Mindenekelőtt megállapították, hogy a kocsis Puj Péter Komádiból 35 korona pénzzel indult utnak. Körösnagyharsányban a koremban Máté Gergely nagyharsányi legénnyel volt együtt. Máté ettől kezdve erős pálinkával itatta Pujt, majd mikor a kocsis ittas volt, rávette, hogy haza menjenek.

Máté együtt indult el Pujjal Harsányból. Kétségtelen tehát, hogy Máté bűnös szándékkal itatta le Pujt. Utközben pedig megtámadta s mert a nála lévő pénzt nem akarta átadni, kést rántott és azzal addig szurkálta, míg csak mozdulni tudott. Puj a rablóval erősen dulakodott, legalább erre vall a szekér rendetlensége. Azonban pusztá kézzel nem tudta kellőleg védeni magát. Máté leszúrta, majd átkutatta a zsebeit és elrabolta a 35 koronát.

Véres cselekménye után a bandita kifogta a lovakat, nehogy hazamenve esetleg hamar árulói legyenek. Ezután Máté hazament és sorsára bízta Pujt. A esendörösné a nagy nyomozásban nagy segítségére volt Máté György, a rabló édestestvére, aki csak a legutolsó pillanatban tudta meg, hogy az ő bátyja követte el a rémes bűnt.

A rabló eleinte tagadta tettét, de később bevallott mindent. A esendörök Mátét letartóztatták. Puj oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához semmi remény sincs.

Wied herceg Rómában. Rómából írják: „Wied herceg röviddel este tizenegy óra után Berlinből ideérkezett. A herceget a pályaudvaron Borea d'Omo márkí főszertármester, Di Scalea külügyi államtitkár, De Martino külügyminiszteriumi vezetőtitkár, Garbasse külügyminiszteriumi igazgató és Moreo Izano százados, a ki a herceg mellé van beosztva, fogadták. A pályaudvaron jelenlévő nagyszámú közönség a herceget e kiáltással fogadta: Éljen Albánia! Miután a herceg a megjelent személyiségeket szívesen üdvözölte, udvari kocsin az Excelsior-szállóban lévő lakására hajtattott.

Wied herceg Schöneburg herceg vatikáni osztrák és magyar nagykövet közvetítésével kihallgatást kért a pápától.

HONVÉDKATONÁKAT MEGTÁMADTAK A FARKASOK

Izgalmas harc a Rhédey-kert mögött.

*

A mult heti kemény hidegek annyira vakmerővé tették az ordasokat, hogy a váradi körüli erdőkből egészen közel merészkedtek a városhoz. Természetesen ilyenkor élénkebben dolgozik az emberek fantáziája is és az esti órákban minden lompos kutyát farkasnak látnak.

Mindamellet a farkaskalandoknak van némi alapjuk, mert február eleje éppen az az időszak, amikor a farkasok legvadabbak és ilyenkor bemerészkednek a falvakba is. Körözsvölgyén az emberek esti 5 órától kezdve már alig járnak kint s ha csak egy kis utra indulnak is el, fegyvert visznek magukkal.

Nagyváradi körül eddig még nem fordult elő az idén, hogy a farkasok megtámadjanak valakit. Az első eset szombaton este történt, szürkületkor, a Rhédey-kerten túl, ahol a kincstárnak hatalmas csürjei vannak.

Ide indultak a Rulikovszky-uti honvéd kaszárnyából szénáért a honvédek egy szekérral. A káplár előre küldött egy közlegényt, hogy mire ők oda érnek, huzzon ki a horoggal szénát.

A honvéd fűtyörészve dolgozott a szabad csürben, amikor a gyakorlóter felől két ordas rohant a szénaraktár felé.

A honvéd szívbjajos legény, elsápadt, nagy erőfeszítéssel felugrott a kis rudas széna tetejére és onnan védekezett a vas-horoggal. Vasvillát is hozott, de azt nem volt ideje fölkapni.

Rettentő izgalmat állott ki és torokszakadtából kiabált segítség után. Két társa lépésben hajtotta a lovakat, pipáztattak s csak mikor hallották a kétségbeesett kiáltást, akkor csaptak a lovak közé.

A káplárnál volt revolver s messziről el kezdett lövöldözni a farkasokra. Biztatták a szegény honvédet, hogy ne féljen, de ők sem mertek közelebb jönni. Őt lövést pazarolt a farkasokra, egyik sem talált veszélyesen, feborzolta egyiknek a szőrét s a farkas dühében magát marcangolta.

A két vitéz látta, hogy a kocsirol nem tudják megmenteni a honvédet, leugrottak és vasvillákkal rohantak a dühös fenevadakra. Ezalatt a honvéd a kocsihoz futott s két társa valóságos viadalt vívott az ordasokkal. Lépésről-lépésre hátráltak a kocsiig, majd felpattantak s a lovak megvadulva ragadták a kocsi. A huszárkaszárnyákból több huszár sietett a honvédek segítségére, akik kimerülve érkeztek meg a kaszárnya udvarára. A honvédet ajultán szedték le a kocsirol s egyenesen a csapatkórházba vitték. Nem sérült meg, de annyira megviselték a rettenetes izgalmak, hogy most is a kórházban fekszik.

Katonai hajtóvadászat.

A három honvéd és két farkas esete katonáéknál érthető feltűnést keltett. Ők azonban igen komolyan fogják föl a dolgot s amióta az eset történt, azóta rendszeres vadászatot tartanak a vakmerő ordasokra.

Fegyveres csapatok fogják körül a gyakorlóteret, az ürögdi erdőt, óriási terüle-

ten folyik a kegyetlen vadászat az ordasok után, de mindeddig eredménytelenül. A megenyhült idő úgy látszik visszakergette őket a mély erdők és nagy hegyek közé.

A Gyermekebarát estélye.

*

Szombaton, február hó 14-én tündéres szép estélye lesz a nagyváradi Gyermekebarát egyesületnek. Ötletes és szép programról gondoskodott az egyesület, amely minden évben valami rendkívüli és különösen szép dologgal szokta meglepni Nagyváradi társadalmát.

A tánc története, ez a műsor rövid összefoglalása. De hogy mi minden rejlik e két szó mögött, azt csak akkor fogjuk egész ragyogó pompájában látni, ha szombaton este ott leszünk a Vigadó gyönyörű termeiben. Látványosság szempontjából ez lesz a farsang legszebb estélye, no és a jókedv sem fog elmaradni. Hisz a táncok történetének az 1914. évre eső fejezetét, azt már a váradi fiatalság fogja bemutatni a bostont, a régi és mégis új csárdást, no és a tangót. És ez a fejezet a legtovább fog tartani, kivilágos kivraddig.

De beszéljen maga a műsor, amely a következőképpen van összeállítva:

1. Conference.
2. Terpsychore (szobor).
3. Rococo-tánc, gavotte.
4. Tánc-lecke, élőkép az empire-korból.
5. Pierette és Pierott-tánc.
6. Angol képek.
7. Angol matróztánc.
8. Skót kettős tánc.
9. Spanyol táncosnő (kép).
10. Spanyol tánc.
11. Biedermayer-élőkép.
12. Biedermayer-valzer.
13. Karneval bevonulása. (Élőkép.)
14. Képek, szobrok.
15. Amerikai hármas tánc.
16. Tangó-tea a Ritzben tablótáncal.

Az élőképeket Karácsonyi Géza szobrászművész rendezte s ez a legbiztosabb záloga annak, hogy művészi hatásokat fognak elérni a bemutatott számok. A rendezőség gárdája lelkes agilitással dolgozik az estmínél szebb, nagyobb sikerén.

Végül közöljük az estélyen szereplő hölgyek névsorát is, amint következik:

Verzár Istvánné, dr Némethy Ferenéné, Mártonffy Marcellné, Schwartz Illésné, Berkovits Renéné, Spitzer Mártonné, Steiner Ervinné, Ternyey Árminné, Kereszty Kornélné, Huzella Böske, Kolozsváry Sári és Margit, Sarkadi Klári, Kereszty Stefi, Sárffy Böske, Kiss Vali, Sulyok Ica és Giza, Várnai Rózsa, Schönberg Ella, Hofbauer Gizi, Sas Piri, Krausz Mici, Popper Annus, Gerő Magda, Gyémánt Piri, Kepes Annus és Böske.

* Távozó hadseregfelügyelők.

Bécsből jelentik: Legközelebb nagy változások lesznek a közös hadsereg legfőbb parancsnoki állásaiban. Befejezett tény, hogy a hadseregfelügyelők közül Frank Liborius és Aufferberg Móric, a volt hadügyminiszter egészségi okokból nyugdíjba mennek.

A nagyváradi sakkozók élet-halál küzdelme.

Kinszenvedés, vergődés egy cellában.

Gyöngyöző homlokú, kusza haju és kipirosodott arcú fiatalok és vénék görnyednek hétfő este óta az Emke kávéház egyik játék cellájában. Ezek az urak sakk-versenyeznek. Ezek a fiatalok és vénék mártirok. Mindenáron megakarnak nyerni egy könyvet vagy legalább egy füzetecskét — amit a versenyrendezés első, második és harmadik díjnak kitűzött.

Ha valaki hat óra fele benéz az 5. számú szobába, feltétlenül leesik az álla. Kicsi asztalok mellett, kockás viaszkosvászson darabkára meredszemmel bámulnak emberek. Az ugynevezett kibicék halkán unatkoznak, de nem mernek elmenni, mert akkor kiderülne, hogy semmit sem értenek ehhez a »sporthoz«.

A csend olyan nagy, hogy a sakkozók melletti asztaloknál alszóknak diadal ordítását is meg lehet hallani.

— Kvint, ultimó, tuli! !

— Hehehe! Hun az az ultimó! ?

— Valami leesett? !

— Az ultimó esett le! !

Az alsósok alsóznak, a sakkozók sakkoznak, a gibicék szeretnének hazamenni a családkhoz vacsorázni.

A figura tologatók, között nagyon ismert urak vannak. Például *Nadányi Zoltán* az ismert poéta *Kovács Béla* hírlapíró, *Görög Sándor* a kitűnő primadonna bátyja. Ők hárman a legjobb játékosok. T. i. csak ők hárman tudják, hogy mi az a *vezéresel*, az *olasz* meg a *spanyol*, meg a *francia* módszer. Többiek csak lépnek. Hátra lépnek, hogy a három legjobb megölhesse egymást.

Üzletnek elsőrangú üzlet ez a verseny. Görög Olga például 100 (mond száz) koronát ígért a Sándor bátyjának, ha ő lesz a győztes. Ezért már érdekes végig hallgatni a kártyázók minden jelszavát. Sőt a kinlódó kibicék borzalmas viz-viceit is.

A verseny előreláthatólag csak három és fél évig fog tartani. Ez alatt az idő alatt módjában van minden benevezettnek megtanulni ezt a játékot. Aki azonban a mérkőzés végéig sem tanulja meg, az a következő versenyen csak kétszeres nevezési díj ellenében vehet részt.

A sakkszenvedés kívülről, a folyosóról hallgatom, így fest:

— Egy és két száz! Kontra! Ide azt a tök tizedet! Mért nem küldik ki a kártyázókat! ? Passz! Béla: husz... Fizetni kérem! Menjenek a temetőbe sakkozni ott csend van!! Fogja be! Köszönöm! Matt!!!!

..HIREK..

Tájékoztató.

Február 12. Magyar Bank közgyűlése délután 3 órakor.

Február 12. Városi közgyűlés délután 3 órakor.

Febr. 14. Kereskedelmi és Forgalmi Bank közgyűlése délután 4 órakor.

Febr. 15. Leszámitoló és Jelzálogbank közgyűlése d. e. fél 11 órakor.

Február 18. A Biharmegyei és Nagyváradi Négyelet estélye a Vigadóban.

Február 21. A Tiszti Kaszinó estélye.

Febr. 22. este 8 órakor Katholikus Kör társasvacsorája és házi estélye a Kör nagytermében.

* **Hornig biboros bőjti szózata.** A Magyar Kurír jelenti: Hornig Károly báró veszprémi biboros püspök most megjelent II. sz. pásztorlevelében bőjti szót intéz híveihez és elrendeli, hogy azt a papság február 22-én, Farsang-vasárnapján a szószékről felolvassa.

— Szomorú tapasztalás mutatja — mondja a biboros főpap — hogy az önmegtartózkodás és vezeklés szelleme, melynek gyakorlására pedig éppen a most következő hetek kiválóan hivatva lennének, sziveinkben nagyon is elgyengült, úgy, hogy sok hívőnek külső magaviseletében alig van, vagy talán már nincs is különbség ezen időszak és az év egyéb hónapjai között. Míg régebben a bőjt beálltával a közéletben is észre lehetett venni, mert az emberek nem tartják meg a zajos mulatságok kerülésére és a bőjtökre vonatkozó parancsokat. A főpásztor a bőjti és önmegtartóztatási parancsok szellemét fejtegetvén, rámutat arra, hogy aki helyesen fogja fel az egyház idevágó parancsait, az megérti, hogy ez az önsanyargatás nem a cél, hanem csak az eszköz egy Istennek tetsző cél elérésére, hogy békoba vervén a halandó testet, megszabadítsuk halhatatlan lelkünket a salaktól.

A biboros főpap szózatának második részében az ima fontosságáról elmélkedik és végül buzdítja a híveket, hogy tartsák meg a szükséges, az egyház elnézése folytán amugy is eléggé mérsékelt önmegtartóztatást, gyakorolják a keresztény felebaráti szeretet könyörületeselekedeteit és végezzenek egyéb ajátosságait. A körlevél magában foglalja még az ez évre érvényes bőjti rendeleteket is.

* **Ujabb felebbezés a városatyaválasztás ellen.** Tegnap újabb felebbezés érkezett be Nagyvárad városi iktatójába a december 7-ikén lezajlott városatyaválasztások ellen. *Kortsmáros László* felebbezi meg a választást, a már előbb beadott felebbezésekben kifejtett indokok alapján. Hivatkozik arra, hogy a titkosság meg lett sértve, a számláló-lapok összeszámlálásánál törvénytellenesen jártak el stb. Még jó idő eltelik, míg a közigazgatási bíróság dönt a választás, illetve a felebbezések sorsa felett.

* **Diákok mulatsága.** A főgimnázium ifjusága is kiveszi a farsangból a részét egy farsangi ünnepség keretében, mely iránt városszerte igen élénk az érdeklődés. Az ünnepély f. hó 22-én délután 5 órakor lesz a főgimnázium dísztermében. A műsort és a szereplőket később közölni fogjuk. Előre is jelezhetjük, hogy a diákság nagy ambícióval készül a program összeállítására.

* **A Szigligeti Társaság,** mint már jeleztük, vasárnap, e hó 15-én, tartja a szezonban második felolvasó ülését, a következő nagyérdemű műsorról:

Költemények. Irta és felolvassa: *Nadányi Zoltán*, a Társaság rendes tagja.

Nézni és látni. Irta és felolvassa: *Szmetka L. Ödön*, a Társaság rendes tagja.

Széljegyzetek Csokonai V. Mihály Dorottya-jához. Humoreszk Irta és felolvassa: *Nagy Vilmos*, a Társaság rendes tagja.

A közönség figyelmébe ajánljuk, hogy a felolvasó ülést ez alkalommal a kir. Jogakadémia dísztermében fogják megtartani.

* **Gyilkos hordár.** Pécsről jelentik, hogy *Tasch Mihály* nevű hordár ma tortával megakart mérgezni az egész családját. A mérgezett tortából azonban csak a felesége evett, de a gyermekek nem akarták még csak megsem kóstolni. Az asszony meghalt. A hordárt letartóztatták.

* **Összeégett gyermek.** Tegnap megirtuk a kis *Schwarz Margit* tragikus esetét. A kályhánál játszott a kis kutyával, egy szikra meggyújtotta ingesekjét s a kis leány súlyos égési sebeket szenvedett. A bájos szőke gyermek tegnap hajnalban nagy kínok közt meghalt a gyermekkorházban. A leggondosabb orvosi kezelés, legodaadóbb testvéri ápolás sem tudta megmenteni. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt s a kis Margitot ma d. e. 10 órakor temetik el.

* **A Koppány-patak rendezése.** A múlt évben valóságos ostrom volt Mezőtelegden a Koppány-patak. Ez a rendezetlen kis patak minden nagyobb esőzés alkalmával kilépett medréből és végig sepepte a községet. A lakosság rendkívül sokat szenvedett a pataktól. Ezen a türethetetlen állapotban akarnak most segíteni. A szélszélyes patakot rendezés alá veszik. A kulturmérnöki hivatal az alispán közbenjövésével március 10-én helyszíni szemlét tart Mezőtelegden, amikor a rendezés arányait fogják megállapítani.

* **Ösztöndíj iparossegédek részére.** A keresk. m. kir. Miniszter urnak 53346—1914. és 4222. VI. C. — 1914. sz. a. kelt leirata folytán, vagy szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a szakmájukban leendő további kiképzés céljából a nevezett miniszterium által alapított 600 K. (hatszáz) korona utazási ösztöndíjak egyikére az 1914. évben kamarai kerületünkben tőrekvő iparos segéd munkások pályázhatnak. Felhívjuk tehát mindazon segéd munkásokat, kik a fentemlített ösztöndíjban részesülni óhajtának, hogy pályázati folyamodványukat legkésőbb a folyó 1914. évi április hó 30. napjáig az alulírott kereskedelmi és iparkamarához adják be. Az ezen határidőn túl beadott kérvények figyelembe vehetők nem lesznek. A folyamodványban részletesen feltüntetendő és lehetőleg okmányokkal igazolandó: 1. folyamodó lakhelye, 2. családi viszonyai, 3. erköcsi magaviselete, 4. foglalkozása, 5. előképzettsége, esetleg tanulmányai, 6. pályázó által esetleg nyert kitüntetések, továbbá nyelvismerete, utazásának célja és végül az ösztöndíj elnyerése esetén a külföldi tanulmányi ut irányai, valamint az is, hogy a kérvényező iparossegéd katonai kötelezettségének eleget tette-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolában leendő felvétele. Megjegyezzük, hogy folyamodó iparossegédeknek kötelezettséget kell vállalni az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itthon fogja érvényesíteni. *Akik katonai kötelezettségüknek eleget nem tettek, vagy az alul felmentve nincsenek az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúakért atyjuknak vagy gyámjuknak kell kezességet vállalni a fenti kötelezettség betartása tekintetében.* Nagyvárad, 1914. február hó 5-én. A nagyváradi és kereskedelmi iparkamara: *Dr Moskovits József*, elnök. *Dr Sarkadi Lajos*, titkár.

* **A lóversenyek és a város.** Nagyvárad városa évtizedek óta évi 1000 koronát áldoz a lóversenyek céljaira. A Bihar-megyei Ügetőverseny-egylet, valamint a Versenyegylet most is azon kérelemmel fordultak Nagyvárad városához, hogy az eddigi 500—500 koronát szavazza meg a város törvényhatósága a versenyek céljaira.

* **Negyvennyolc község kanyarós.** Komárom vármegyében a kanyaró oly nagy mérvben lépett fel, hogy 48 községben csaknem minden gyermek beteg. Az iskolák és óvodák be vannak zárva.

* **Érdekes riportot** lehetne írni arról, hogy a váradi publikum mennyire megérzi egy-egy moziszenzáció érkezését. Szinte bizonyos, hogy ma este is olyan tolongás lesz az Apollóban, mint volt mondjuk a Quo vadis előadásakor. Érdekes azért, mert a régi színházi eszták, amit egy-egy sláger-jegyekért vtvak, azok most itt zajlanak le. Négy napig fogja most izgalomban tartani a publikumot a Kék egér. A kávéházak esti publikuma ismét konstataálni fogja, hogy a mozi sokkal népszerűbb, mint pl. a színház. Az előadások ugyanis nem folytatódlagosak, hanem félhatkor, félnyolckor és féltizkor kezdődnek s ezalatt a nagy tömeg állva fog várakozni még az utcán is. Különben a Kék egér ezt meg is érdemli, hiszen világszenzációja a moziiparnak.

* **Leforrázott kis gyermekek.** Fried Ferenc, ki a Léderer-féle szeszgyárban szeszfőző és a felesége folyó hó 8-án távol voltak lakásukból. Otthon Fried 18 éves leánya, Ilona maradt és négy kisebb testvére. Este, úgy 6 és 7 óra között Fried Ilona vizet forralt, hogy két kisebb testvérét a 4 éves Fried Miklóst és az 1 és fél éves Lujzát megfürösse. A mosóteknőt, amelyben a gyermekeket fürösztetni akarta, a szobában egy lócán helyezte el. Mikor a forró vizet beöntötte mind a négy testvére a teknő közelében volt. Fried Ilona ekkor egy pillanatra elfordult a teknőtől, hogy hideg vizet öntsön a forró vízbe. Ezalatt a rövid idő alatt megtörtént a szerencsétlenség. Valamelyik gyermek meglökte a teknőt, az leborult és a közelben álló 1 és fél éves Lujzát és a 4 éves Miklóst leforrázta. A gyermekek fájdalmát először háziszerekkel igyekeztek csillapítani, majd este 8 órakor a gyermek-kórházba szállították őket. A 17 hónapos Lujza olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy tegnap délután meghalt. Az ügyészség megadta az engedélyt a kis halott eltemetésére, mely holnap megy végbe.

* **Nagy lopások a helyőrségen.** Már régen észrevették a helyőrségen, hogy a ruhatárat rendszeresen fosztogatják. Nyomozott is a rendőrség abban az időben a tettes után, de minden eredmény nélkül. Először a katonákra gyanakodtak s figyelték is őket, de sikertelenül. Sőt a megfigyelés és nyomozás közben újabb lopások történtek. Ekkor kétségtelen lett, hogy nem katonára a tettes. Tegnapelőtt aztán siker koronázta a rendőrség fáradozását, amely sikert a véletlen segítette elő. Egy tiszt, mikor a vartoronyba ment, észrevett egy elejtett ruhát a földön. Ekkor derült a figyelem az órásságokra, akiket tegnapelőtt meglestek és mindjárt le is tartóztatták. A tolvaj órásságoknak több kiskoru bűntársa is volt. A lopott ruhákat vagy zálogba tették, vagy pedig eladták.

* **A m. kir. nagyváradi honvéd zenekar** ma szerdán a „Fekete Sas” kávéházban klasszikus hárfa estélyt rendez a következő műsorról: 1. Hódolati induló „Sigurd Jorsalfar” c. zeneműből Grieg. 2. Keringő „A tökéletes asszony” c. optt. Lehár. 3. Nyit. az „Alvajáró” c. optt. Zaytz. 4. „Grande Fantasia” hárfá solo Albert. 5. a) Mese Komzák. b) Kis népdal Komzák. 6. Egyveleg a „Babatündér” c. balletből Bayer. Szünet. 7. Magyar mese Lányi. 8. „Scenes pittoresques” swit Massenét. 9. Keringő „Neila” c. balletből Delibes.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **Több egyszobás lakás kiadó.** Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **A boldogság árnyékában.** Ma ismét érdekes újdonságokból álló gazdag műsor bemutatója lesz a Vigadó mozgóban. Szenzációs sikerre számíthat a „Boldogság árnyékában” című 3 felvonásos dráma. Ugy az alakítások, mint a kiállítás elsőrendűek. Rendkívül kacagató két bohózat, továbbá egy társadalmi dráma és az Eclair hirdető legújabb felvételei fogják még kellemesen szórakoztatni a közönséget.

x **Csokoládé Király Rákóczi-ut.** Főüzlet Kossuth-utca Sas palota. Aszódi cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Cukorka szakértők tudomására adom, hogy Kugler Gerbeaud bombonok üzletében bontva is kaphatók budapesti árakkal. Vigyázat fő üzletem Kossuth-utca Sas palota, ajánlom a cukorka vásárló közönségnek, nézze meg őt, vagy szép kirakataimat olcsó gyári árakkal. Cikkeimben sokan utánoznak. Egyideűleg ajánlom Aszódi 8 féle zamatu pörkölt, kávéimat, mely ugy izre mint zamatra utánozhatatlan. Kávé pörköldém kora reggeltől késő estig a fogyasztó közönség rendelkezésére áll. Az új kávék, új teák megjöttek és valódi teaurumok igazán olcsón Második fiók Kerit-utcán van. Telefon számok 635, 610, 10-16.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60 cm. hosszúságban Bi-hardobrod állomáson, legelább egy waggonrakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r. t.-nál Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11-95.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x **Érdekében áll mindenkinek pénz megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli időnyre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítő, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá esikpék, szállagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525. Telefon 525.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejeltünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállodával szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „Bartos harisnyája tartós.” Helyi és vidéki telefonszám 1359.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden a szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Kossuth-utca 2. sz. ház emeletén** egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékkeliségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

* **Egy jóforgalmu sütőde lakással** együtt átadó betegség miatt, esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

x **Az E. K. A. R. T.** (Egyesült Kereskedelmi- és Automobilszállítási Részvény Társaság) helybeli fiókja luxus és teherautomobilokat szállít az összes felszerelési cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. sz. a.* nagy raktárt tart. *Telefon: 13-21.* A cégnek *Körház-utca 6. sz. a.* pedig minden tekintetben megfelelő nyilvános garázs és javítóműhelye van szakfelügyelet alatt. *Telefon: 13-52.* Benzin és olaj nagy raktár! A cég felhívja az érdekeltek figyelmét utirányba forduló lámpáira, melyek itt szerezhetők be.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékkeliségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész- orvos műszer-kötszer és testegyenítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x **Teljesen ujonnan van átalakítva** a Rimanóczy-étterem Körös-parti helyisége. Gyönyörű délszaki növényekkel van díszítve, pazarul világítva. Minden időben társas összejövetelek, lakodalmak vagy gyűlések alkalmára a n. é. közönség rendelkezésére áll. Elsőrangú magyar és francia konyha, finom borok, kőbányai sörök és előkelény kiszolgálásról gondoskodik *Fitz Sándor* bérlő.

x **Ne olvassa el e sorokat** anélkül, hogy meg ne jegyezze magának, hogy a legjutányosabb játék, ajándék, ridikül, nyakkendő és diszmtáru üzlet Nagyváradon a *Párisi Bazar* Sas épületében van.

x **Uj üzlet** nyit meg férfi és női divatárakban, varró kellékekben eddig nem létező olcsó árakkal. Bálí kesztyűk és harisnyák óriási választékban. Minden héten új reklám hét, a reklam cikkek a kirakatban árakkal kitéve, e heti reelam árak ridikülök, harisnyák és zseb-kendőkből. *Szt. László-tér, Sas épület* (volt Radó féle helyiségben) Klein Vilmos és Társa cégnél.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagó-kapu mellett

x **Érdekében áll**, hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* úri- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka *Sal Ferenc* utca 17. Telefon 832 sz.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a
Rammingeré
színházi és hölgyfodrász
szemben a színházzal.
Telefon 1076. Telefon 1076

x Sikkes, elegáns modell kalapjaimból visszamaradt szép választék, azokat féláron alul árusítom. Gyászkalapokból nagy raktárom van és modell után 4 óra alatt szépen, pedánsan készítek is. Tisztelettel Ujhelyi Róza Nagyváradi, Rimanóczy-utca Royál-kávéházzal szemben.

x Kossuth-utca 2. sz. alatti volt Szihta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Bálí női atlasz cipők minden színben és fehér bőr cipők 3 koronáért kaphatók, női chevron vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevron v boksz cipők 8 kor., fiú boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calozsik, téli cipők, fehérneműek, úri divatickek legolcsóbban beszerezhetők Feketé-nél, Szent János-utcan, Kis Pipa vendéglő mellett.

x meghódította a hölgyeket MLE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Samháza-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

Legszebb ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.
Készíti
Diósy Mihály
Telefon 839. Telefon 839.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél
Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba fogtatva szappadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmuakalat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,
visszázott fogtechnikus.
N.-Váradi, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

SZÍNHÁZ

Hei műsor.

Szerda: Mértöldkövek.
Csütörtök délután Rip Van Winkle, este Viola.

Péntek: Leányvásár.
Szombat: Katonadolog.
Vasárnap d. u.: Mozikirály, este Yanke-leány. (Premier.)

Ifjúsági előadás. Csütörtökön délután három órakor ifjúsági előadás lesz a színházban. Az e havi ifjúsági előadás keretében a Ripp-Ripp című bájos operette kerül színre.

Kerner Jenő operettje már ugyszólván előadásra készen várja a Yankee leány vasárnap esti bemutatóját, amelyre azonban nemcsak az operette ensemble készül nagy ambícióval, hanem a közönség is a legfokozottabb érdeklődéssel tekint a forrónak ígérkező premiere estéle.

A bérlők figyelmébe. A színház igazgatósága felkéri a t. bérlőket, hogy a második félévi bérlőteiket a színház irodájában lefizetni sziveskedjenek.

MULATSÁG

A Pincérek bálja.

A Nagyváradi pincérek pár évvel ezelőtt asztaltársaságot alakítottak Leitner Ferenc, a Kék Macska vendéglő agilis tulajdonosának elnöke alatt. Az asztaltársaság a legnemesebb célt, a munkában kifáradt, agg pincérek segélyezését tűzte ki feladatául. Leitner Ferenc dícséretet érdemlő munkálkodásával erőteljessé tette az asztaltársaságot és már eddig is több munkaképtelen pincér élvezte a pincérek összetartásának áldását.

A nagyváradi pincérek asztaltársasága március hó 4-én a Kereskedelmi Csarnok nagytermében bált rendez és ez a mulatság visszafogja varázsolni a régi országszerte híres nagyváradi pincér bálók sikerét.

Somhegyi Dezső vigalmi bizottsági elnök vezetésével Tóth Endre, Fitz Sándor, Kaszás Lajos, Szilágyi Vilmos és ifj. Bergner Gusztáv vigalmi bizottsági tagok már most akcióba léptek a bál sikere érdekében.

Védnöknek Rimler Károly polgármester urat nyerték meg, bálányák pedig Leitner Ferencné és Tóth Endréné urnők lesznek.

Leitner Ferencné már eddig is nagy buzgalommal karolta fel az asztaltársaság ügyét s nagyrészt az ő jótékonyágának köszönhető, hogy már több pincért segélyezni tudtak.

A március 4-iki mulatság is jótékony célt fog szolgálmi, mert a bevételből nemcsak az asztaltársaság alapját fogják szaporítani, hanem az ingyen kenyér javára is adakoznak a pincérek.

Törley József és Társa, a híres budafoki pezsgőgyáros értékes, remek kivitelű táncrendekkel lepi meg a pincérbál hölgyközönségét.

Zenét Bura Károly és zenekara szolgáltatja.

Felülfizetéseket hálás köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a pincér-asztaltársaság vezetősége.

Az élesdi Kaszinó tea-estélye. Az élesdi Kaszinó f. hó 15-én az Erzsébet-szálloda összes termeiben táncal egybekötött családi tea-estélyt rendez. Belépődíj személyenként 3 korona, családijegy 5 korona. Vidékiek részére a szállodában fűtött öltöző szobák lesznek fentartva. Felülfizeté-

seket a Kaszinó-könyvtár gyarapításra szívesen fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. Az élesdi Kaszinó mulatsága minden farsangkor nagyon jól sikerül és egyike a legkövetlenebb mulatságoknak. A Körös-völgy előkelőségei találkoznak ilyenkor és ez az idén is magas niveaura emeli az élesdi Kaszinó tea-estélyét.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ **Két csőd.** A nagyváradi kir. törvényszék csődbírósága tegnap két kereskedő ellen rendelte el a csődöt. Egyik Hauszmann Mór mezőtelegdi kereskedő, akinek a csődjénél csődtömeggondnokká dr. Barna Miklós ügyvédet, helyettesévé dr. Popity János nagyváradi ügyvédet nevezte ki a bíróság. Braun Bertalan nagyváradi kereskedő ellen, akinek a Sas-pasagéban van üzlete, szintén elrendelte a csődöt a csődbíróság. Csődtömeggondnok dr. Szeghalmy Sándor, helyettese dr. Erdélyi Széver nagyváradi ügyvéd. Csődbiztos dr. Patzkó Antal törvényszéki bíró, helyettese dr. Tóth Imre. A bejelentési határidő mindkét ügyben március 26.

§ **A kereskedő és a jegyző.** Ritter Sándornak Magyarcséken volt virágzó üzlete és fakeskedése. Eleinte nagyon jól ment az üzlet, később azonban 1912-ben meg kellett kérni maga ellen a csődöt. Az egész üzlet azután a felesége Ritter Sándorné nevére került, úgy is volt a cég bejegyezve. Ritter Sándornak régi adó tartozásai voltak, s az adóhivatal sürgette a községi jegyzőt, hogy hajtsa be a tartozást. Bódi László végrehajtást vezetett az üzlet ellen. Ritter Sándor tiltakozott a végrehajtás ellen, azt állítván, hogy itt semmi sem az övé, az adó tartozás pedig a jelenlegi üzletet nem terhelheti. Bódi László azonban a vétőt minden tiltakozás mellett behajtotta, mire azután Ritter Sándor az ügyészségnél feljelentést tett a jegyző ellen.

Az ügyészség nem vállalta a vád képviseletét, a fegyelmi eljárás is a jegyző felmentésével végződött, így azután Bódi László hatóság előtti rágalmozás miatt feljelentést tett Ritter ellen. A nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága tegnap tárgyalta az ügyet Seres Barna törvényszéki bíró elnökelével. A bíróság Ritter Sándort 200 korona pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban a novelle alapján felfüggesztette.

TÁVIRÁTOK

Mit fog mondani a miniszterelnök?

Budapest, febr. 10.

Politikai körökben tudni vélik Tisza István gróf miniszterelnöknek a mai ülés végén adandó válaszát. Elég jó helyről jövő információ szerint Tisza első sorban a Tolnay ellen felhozott vádakot fogja megcáfolni, majd nyilatkozni fog Variánszky Mihály közmunkatanácsai elnöknek két hét múlva bekövetkezendő nyugdíjba vonulásáról.

A függetlenségi pártok és a kerületek új beosztása.

Budapest, febr. 10.

(Saját tudósítónktól.) A függetlenségi pártok elnökei ma délután 5 órakor értekezletet tartottak, melyen egymásközt megbeszélték, hogy az ellenzéki pártok milyen magatartást tanúsítsanak. Délután 6 órakor a függetlenségi és 48-as pártok tartottak ülést Justh Gyula elnöklésével. Az ülésen Justh Gyula indítványozta, hogy a szerdai ülésen ne vegyenek részt, ellenben mikor az új kerületek beosztására vonatkozó javaslatot tárgyalják az ellenzék menjen be a Házba. Végül indítványozta, hogy tekintettel az elnökség kardoskodó és erőszakos eljárására az ellenzék bizalmatlansági indítványt nyújtson be. — A javaslatot elfogadták.

NYILTÉR

Reisz Miksa

bütorgyára BÉKÉSCSABA NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut 14. szám.

Üzemünket tetemesen kibővítettük, ennek folytán elismert elsőrendű készítményeinket — minden versenyt kizáró olcsó árban szállíthatjuk.

TELEFON: 9—04. SZ.

KÖZGAZDASÁG

A gazdálkodók figyelmébe.

Az Alois Weigert und Sohn Kunst- und Düngemittel-Fabrik in Lobkovitz prágai cég magyarországi vezérképviselője, Zwebner Sándor pozsonyi műtrágya, erőtakaróanyag és mezőgazdasági cikkek ügynöksége közvetítésével Magyarországon mintegy 100 vagon műtrágyát adott el „Potaschdünger“ és „Potaschdünger“ néven főleg kereskedőknek, de valószínűleg gazdáknak is.

A kassai vegykísérleti állomás megállapította, hogy ez a trágyaként előadott anyag nem egyéb kilugozott melasse moslékhamunál, egy szeszgyári hulladék anyagánál? Melynek trágya értéke fölülte csekély. A vegykísérleti állomás elemzése szerint a kilugozott mellassemoslékhamu főalkatrészei: víz, szén, mészszók és alig 1 százalék arányban a trágyázásra alkalmas káli.

A nevezett prágai cég ezen anyaggal különösen a felvidéket árasztotta el. Árát métermázsánként 2-10 K. — 3 koronában szabta meg, míg a szállítási költség vagonként mintegy 200 korona volt. Hozzáadva ehhez a kereskedői hasznot, megállá-

pítható, hogy a közönség meglehetősen magas áron kapott értéktelennek mondható árut.

A lugozott melassemoslékhamu nagyon hasonlítván a hazánkban leginkább elterjedt superfosfát műtrágyához, melynek ára mm. 8—10 korona, a vásárló közönség legtöbbször abban a hiszemben volt, hogy olcsón vásárol superfosfátot.

Kárt szenvedtek ez által a vásárlók, a hazai műtrágyagyárak és kereskedők nem különben a vasutak is; de nem kicsinyelhető az a közgazdasági kár sem, hogy egy rész megmaradt a trágyázott földeken a nagyobb termés eredmény, másrészt a prágai cég megtévesztésére alkalmas eljárása a műtrágyázás különben is lassan népszerűsödő ügyét igen sokak előtt diszcreditálta.

Szükségesnek tartjuk ennél fogva, hogy a közfigyelmet a szóban forgó körülményre felhívjuk, nehogy vármegyénk gazdaközönsége is hasonló megtévesztésnek legyen kitéve.

Nagyvárad, 1914. febr. hó 6-án.

A nagyváradai kereskedelmi- és iparkamara:

Dr. Moskovits József, elnök, Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	— — —	11.91
Buza májusra	— — —	11.86
Buza októberre	— — —	10.88
Rozs áprilisra	— — —	9.—
Rozs októberre	— — —	8.49
Zab áprilisra	— — —	7.70
Zab októberre	— — —	7.70
Tengeri májusra	— — —	6.64

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	853.—
Osztrák hitelrészvény	—	647.—
4%-os koronajáradék	—	83.65
Osztr. magy. államv.	—	721.50
Jelzálogbank	—	456.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	530.50
Hazai bank	—	293.50
Magyar bank	—	527.25
Keresk. bank	—	3835.—
Rimamurányi	—	672.—
Salgótarjáni kőszén	—	751.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1061.—
Közüti vasút	—	629.—
Városi villamos	—	337.—
Adria	—	588.—
Atlantika	—	—

SZERKESZTŐI PÓSTA.

H. G. A Nagyváradai Napló jubilálásáról irt cikkért kifejezett elismerést köszönjük. Az igazság megírása nálunk nem érdem, hanem kötelesség.

V. V. A vasárnapi vezércikk írójának elküldöttük az elismerő sorokat.

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADAR.

Kiadó

a Bémer-tér mellett május elsőre és azonnalra egy mosókonyha, bolti helyi ég kis szobabútorral, vagy anélkül, Szalárdi-utca 9.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, Szőlős-utca 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszöit és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakemberi építését. Nagyobb vállalatoknál tervekkel és költségvetéssel szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

NYILYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Ha tisztán kezelt jó minőségű és izléses **fűszer és csemegeárúkat** előnyösen és jó kiszolgálás mellett óhajt beszerezni, keresse fel

Özv. Kádár Jánosné elsőrangú fűszer és csemege kereskedését, bor, pezsgő, déligyümölcsök és csirkák nagy raktára, kávé és tea közvetlen behozal.

Dusafalva községben mintegy 300 kis hold

legelő

bérbeadó. Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál Nagyváradon. Telefon 11-95. sz

Szuperfoszfát Telefon 969. sz.
Műtrágya

kapható 50 kilós zsákokban, szőlőföldek, s mindennemű veteményeknek javítására. 150—200 kilóval 80—100 korona értékű a terménytöbblet.

Kondor Dezső
cement, cementcső és fedéllemez üzlet.
Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

A **jó bornak**

nem kell czéger

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult utjonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kötő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

MEGNYILT! MEGNYILT!

Az **uj csipke, himzés, harisnya áruház**
Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT! MEGNYILT!

Kávéház átvétel.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a Szent László-téren lévő

„KORONA kávéházat“

átvettük és azt a mai naptól fogva saját vezetésünk alatt tovább fogjuk folytatni.

Elsőrendű kávéházi italok, valamint kitűnő fajborok kiszolgálásával iparkodni fogunk T. vendégeink megelegetését és szives pártfogását minden irányban kiérdemelni.

Gyors és figyelmes kiszolgálás, szolid polgári árak.

Szives pártfogást kér: **EDLITZ és FUCHS.**

Estéknként elsőrendű tambura, ének és zenekar hangversenyez, szabad bemenettel.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6-ik szám.

Részvénytőke 4.000.000 korona

Tartalékok 915.000 korona

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyó (cheque) számlára és azokat a mindenkori pénzügyviszonyoknak megfelelő legmagasabb kamatláb mellett (naptól-napig) gyümölcsöszteti.

Leszámítol **váltókat.**

Előlegeket nyújt **értékpapírokra.**

Építkezési és jelzálogkölcsönöket engedélyez.

Törlesztéses-jelzálogkölcsönöket nyújt 10—50 évi időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapírokat, beváltja a ki-sorsolt címleteket és szelvényeket díjmentesen.

Foglalkozik továbbá a bankszakma összes ágaival.

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezete.

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

A Katholikus Népszövetség jogvédő irodája.

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Kör könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Kör könyvtári helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltnak.

A Katholikus Népszövetség biztosító osztálya.

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat**, végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával**, a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály (Kath. Kör épülete) szolgálnak.